

ginekologije, medicine dela, pediatrije in rentgenologije, med 15 zobozdravnikov pa en ortodont. To pomeni 6,5 zdravnika na 10.000 prebivalcev, 1 zobozdravnik na 1.746 prebivalcev in 1 medicinsko sestro oz. drugega zdravstvenega delavca na 403 prebivalcev, kar je ugodnejše kot v preteklosti. Še vedno pa sta v osnovni zdravstveni dejavnosti deficitarni področji: splošno varstvo odraslega prebivalstva, ter varstvo šolskih otrok in mladine. Občinska zdravstvena skupnost v letu 1985 zagotavlja celovito zdravstveno varstvo povprečno 21.275 zavarovanim osebam ne glede na njihov status (zaposleni, upokojeanci, kmetje, družinski člani in ostali).

Med viri financiranja zdravstvenega varstva zavzemajo v planu OZS Grosuplje za leto 1985, tako kot že v preteklosti, največji delež prispevki združenega dela in drugih delovnih ljudi, ki samostojno opravljajo dejavnost (89,2%), sledijo medobčinska solidarnost (9,0%), prispevki od kmetijske dejavnosti (1,47%) in drugi prispevki (0,34%).

Po podatkih prvega polletja letošnjega leta je največji del sredstev zdravstvene skupnosti namenjen financiranju zdravstvenih storitev (88,2%) in poravnavi obveznosti iz preteklega leta (4,93%), ostanek pa nadomestilom osebnih dohodkov in povračilom, združevanju sredstev, investicijam in drugim stroškom. Med odhodki za zdravstvene storitve tudi letos prevladujejo stroški za bolnišnično zdravstveno varstvo (41,4%) čeprav je njihov delež v primerjavi z lanskim letom upadel (v l. 1984 49,1%). S prenosom nadomestil osebnih dohodkov ob začasni zadržanosti z dela zaradi bolezni in poškodb in stroškov zdravstvenih storitev za nesreče pri delu in poklicne bolezni na združeno delo, je bilo v letu 1984 doseženo znižanje povprečnega odstotka začasne odsotnosti z dela (5,1%), v prvem polletju letošnjega leta pa se je ta odstotek ponovno oddaljil od regijskega povprečja in znaša 5,7% (reg. pop. 5,0%). To pomeni drugo mesto občinske zdravstvene skupnosti Grosuplje po začasni odsotnosti z dela v regiji ali 66.099 izgubljenih dni v prvem polletju.

Zdravstvena skupnost je poslovno leto 1984 in tudi prvo polletje 1985 zaključila z negativnim finančnim rezultatom. V lanskem letu je bil vzrok tako na strani prihodkov (nedoseganje planiranih prihodkov po prispevkih iz ZD in medobčinske solidarnosti) kot na strani odhodkov (visoka rast stroškov zdravstvenega varstva), v prvi polovici letošnjega leta pa so neugodnemu poslovnemu izidu poleg visokih cen materialnih stroškov botrovali tudi nepredvideni stroški zdravljenja v tujini.

Civilna zaščita

Na področju civilne zaščite je potrebno omeniti, da je v skladu z oceno ogroženosti in občini vključeno v organizirane dele civilne zaščite od 10 do 12% prebivalstva in da je bilo na usposabljanju cca 60% vseh razporejenih. Pri opremljanju civilne zaščite je bil dan poudarek na zagotavljanju sredstev in opreme civilne zaščite, katero ni moč dobiti iz popisa in ki je glede na ogroženost nujno potrebna pri reševanju zasebnega in družbenega premoženja in človeških življenj. To so predvsem sredstva protipožarne zaščite, prve medicinske pomoči, radiobiološke in kemične zaščite in zagotavljanju zdrave pitne vode.

Na področju zaklonske problematike je najpomembnejše to, da je izdelana ocena ogroženosti in v zvezi s tem tudi določena območja obvezne graditve zaklonske. Glede zagotovitve zakonske obveznosti je najpomembnejše to, da so se na območju občine Grosuplje delovne organizacije samoupravno dogovorile za združevanje sredstev za gradnjo skupnih zaklonskih. Iz teh sredstev je v letošnjem letu zgrajeno zaklonsko za 100 oseb pri DO Black & Decker Grosuplje.

Na področju upravnih zvez je pomembno, da smo uspeli do vseh krajevnih skupnosti zagotoviti radiotelefonske in telefonske zveze, ter vzpostaviti sistem za javno alarmiranje prebivalstva v slučaju naravnih in drugih nesreč skoraj v vseh krajevnih skupnostih, razen v 6, za katere se bodo sredstva zagotovila v naslednjem srednjeročnem obdobju.

Plan nabavljanja in obnavljanja občinskih blagovnih rezerv je potekal po programu in je realiziran 100%-no v vseh prehrabmenih in neprehrabmenih artiklih, razen pri nabavi moke, kjer je realizacija 50%-na glede potreb in sicer predvsem zaradi pomanjnih skladiščnih kapacitet.

Gradbena zemljišča

Za gradnjo so bila letos oddana stavbna zemljišča v družbeni lastnini in sicer

— za DO in TOZD: IMP Ivančna gorica	1647 m ²
Avtopevoz Ivan. gorica	1475 m ²
Unis-Elkos Grosuplje	8424 m ²
Komunalno podjetje Gros.	251 m ²
Skupaj:	11.797 m ²

— 9,240 Grosuplje — za realizacijo I. faze soseske DVORI je bilo oddano 9,240 m² zemljišče,

— za obrtno dejavnost je bilo oddano 7 stavbnih parcel v skupni površini 10.971 m²,

— za gradnjo individualnih hiš pa je bilo oddano 18 stavbnih parcel v skupni površini 12.965 m².

Nekateri statistični podatki

Prebivalstvo

Po stanju 31. 12. 1984 je bilo v občini Grosuplje 26.039 prebivalcev, od tega 12.675 moških in 13.364 žensk. V enem letu se je prebivalstvo občine povečalo za 198 občanov.

30. 6. 1985 je bilo v združenem delu v občini zaposlenih 7.353 delavcev, kar je za 31 delavcev več kot v enakem obdobju preteklega leta. V gospodarstvu je bilo zaposlenih 6.356, v negospodarstvu pa 997 delavcev. Povprečni izplačani čisti osebni dohodek je bil v prvem polletju letošnjega leta 38.826 din (83% več kot v enakem obdobju lani), v gospodarstvu 38.380 din (83% več kot lani) in v negospodarstvu 41.685 din (80% več kot lani). Povprečni čisti OD se je v matičnih DO gospodarstva povečal za 84% (7.730 din), v matičnih DO gospodarstva pa za 80% (41.430 din). V obratih gospodarstva, ki imajo sedež v drugih občinah, je bil povprečni izplačani čisti osebni dohodek 42.379 din (72% več kot lani), v obratih negospodarstva pa 47.705 din (75% več kot lani).

Razmerje med najvišjim povprečnim izplačanim čistim osebnim dohodkom v prvem polletju 1985 je bilo v matičnih DO gospodarstva 1,95, v obratih gospodarstva 1,89, v matičnih DO negospodarstva 2,08 in v obratih negospodarstva 1,10.

Povprečni mesečni čisti OD na delavca v prvih šestih mesecih letošnjega leta je znašal v SR Sloveniji 43.253 din (v gospodarstvu 42.431 din in v negospodarstvu 47.641 din).

Gibanje obrtništva in zaposlenih v občini

	zaposleni					
	Okt.	84Sept.85	IND	Okt.84	sept.85	IND
samost. obrtniki	222	236	106	350	379	108
avtoprevozniki	110	112	102	5	8	160
gostinci	36	35	97	21	20	95
prodaja na drobno	2	1	50	2	1	50
Skupaj:	370	384	103,8	358	408	114

Samostojni obrtniki po številu zaposlenih delavcev september 1985

Število	Zaposluje						
	1 del.	2 del.	3 del.	4 del.	5 del.	6 del.	7 del.
samostojni obrtniki	38	22	21	19	13	8	6
gostinci	9	2	1	1			

Podatki o dosežkih na področju požarnega varstva

- Število gasilskih društev 40
- Število gasilskih domov in orodišč 39
- Število gasilskih avtomobilov 38
- Število motornih brizgalen 56
- Število avtocistern 3
- Število aktivnih članov 2117
- Število novih gasilskih domov (Višnja gora) 1
- Število popravljenih in adaptiranih domov in orodišč (Kompolje, Malo Mlačno, Škocejan) 3
- Nabavljena nova traktorska cisterna (Hrastov dol) 1
- Uspesobljena je bila nova polnilnica gasilskih aparatov pri GD Grosuplje 1

Pri pripravi tega zapisa so sodelovali:

Ahlin Marjan, Bajc Janez, Javornik Franc, Jurečič Helena, Komunalno podjetje Grosuplje, Koščak Janez, Kotar Mojca, Meden Radov, Oddelek za ljudsko obrambo, Strokovna služba občinske zdrav. skupnosti Gros., Sušič Bogomir, Vrhovec Milan, Zavod za prostorsko, stanov. in komunalno urejanje Grosuplje.

S komasacijo bo treba nadaljevati

Z dokončno rešitvijo zadnje pritožbe z območja komasacije v k. o. Videm in k. o. Podgora je postala odločba o novi razdelitvi zemljišč pravno močna, komasacijska komisija pa bo predlagala vpise v zemljiško knjigo. Istočasno bodo spremembe izvedene tudi v zemljiškem katastru. Tako bo komasacija, ki je v naravi že dejstvo, registrirana tudi v vseh uradnih dokumentih. Ker je bila na delu komasiranega območja opravljena hidromelioracija zemljišč, bo postopek evidentiranja teh parcel v zemljiškem katastru tak, da bodo najprej določeni začasni katastrski razredi, nakar bodo strokovnjaki agronomi v naslednjih letih analizirali zemljišča in dokončno razvrstili novo nastale parcele v ustrezne katastrske razrede. Podatki tako opravljene klasifikacije bodo razgrnjeni lastnikom.

Najbrž je zdaj, ko lastniki parcel, dobljenih iz komasacijskega sklada, že drugo leto obdelujejo nove, velike površine z ravnimi mejami, namesto prejšnjih razdrobljenih krp, celo najhujšim nasprotnikom takega urejanja zemljišč jasno, da je to edina pot k cenejši in racionalnejši kmetijski proizvodnji. Ko je zdaj v praksi mogoče videti vse prednosti zamisli, ki se ji je prej, ko je bila še na papirju, marsikdo trimasto upiral, se že pojavljajo želje, da bi se te vrste urejanje kmetijskih zemljišč še nadaljevalo. Treba je reči, da je v vsej občini Grosuplje prav Dobrepoljska dolina najbolj primerna pa tudi najbolj potrebna komasacije. Nenavadno je namreč in nesmiselno, da so prav v tej dolini, kjer ni ovir za strojno obdelavo, parcele tako razdrobljene. Koma-

sacija doline je zato prav gotovo ena glavnih dolgoročnih nalog kmetijstva v občini. Priprav se bo treba lotiti takoj. Katera območja bodo imela prednost, je seveda odvisno od pripravljenosti ljudi. Družba namreč vlaga v komasacije veliko denarja in najmanj, kar lahko pri tem zahtevnem delu terja od udeležencev, je sodelovanje. Zdaj, ko je na primeru, ki si ga lahko vsakdo ogleda v naravi, moč videti vso prednost nove razdelitve zemljišč, bo najbrž pripravljenost na sodelovanje mnogo večja.

Če pravimo, da je Dobrepoljska dolina za komasacijo najbolj primerna, to ne pomeni, da druge v tem smislu ni mogoče storiti ničesar. Pomeni samo, da je učinek komasacije v Dobrepoljski dolini največji. Če pa se bo kjer koli v občini pokazalo zanimanje za takšno ureditev zemljišč, bo vsekakor deležno tako politične kot strokovne podpore.

Kmetijstvo je primerna dejavnost. V vsej zgodovini civiliziranega človeštva je imelo najbolj pomembno vlogo za njegovo preživetje. Morda mu niso vselej dajali tiste veljave, ki jo je zaslužilo, vendar to njegovega pomena ne zmanjšuje. Dejstvo je, da nobena od dežel, ki mejijo na Slovenijo, nima tako razdrobljene kmetijske posesti in da na njenega prebivalca pride manj njivskih površin, kakor na prebivalca katere koli evropske države. Zato moramo vsaj s tem, kar nam je ostalo, delati načrtno. Eden najbolj učinkovitih posegov, ki to zagotavljajo, pa je prav komasacija.

Komasacijska komisija

Ob 34-letnici tragične smrti v ZDA

O Lojzetu Adamiču

Náš rojak Lojze Adamič se je rodil 23. marca 1898 v vasi Blato pri Grosuplju. Bil je najstarejši sin od desetih otrok kmečke družine. Po naravi je bil bister, vendar svojeglav. V Ljubljani je obiskoval najprej višjo deško šolo (ljudska šola), potem pa poljansko gimnazijo (1910—1913). Priključil se je gibanju Preporod in bil zelo agilen, udeleževal se je demonstracij proti takratni Avstriji. Zaradi tega je bil izključen iz državnih šol. Ti in drugi dogodki so bili povod za pot v ZDA. Naselil se je pri New Yorku. Naslednje leto (1914) se je zaposlil pri upravi časopisa Glas naroda. Med njegove literarne prvece štejemo črtico Stari cerkovnik in več prevodov iz angleščine v slovenščino. Leta 1917 si je pridobil ameriško državljanstvo. Leta 1921 je objavil prve prevode slovenskih pisateljev in svoje izvirne zgodbe v ameriških revijah. Njegova dela: Jugoslovanski pregovori (1923), Dinamit (1931), Smeh v džungli (1932) Kriza v Ameriki (izšla v Ljubljani 1932), Vrnitev v rodni kraj (1934), Boj (prav tako v istem letu, v njej popisuje mučenje komunistov v stari Jugoslaviji), Vnuki (1935), Zibelka življenja (1936), Hiša v Aantigui (1937), Moja Amerika (1938), Iz mnogih dežel (1940), Potovanje v dve smeri (1941), Kako ti je ime (1942), Moja rojstna dežela (1943) Narod narodov (1945), Večerja v Beli hiši (1946), Orel in korenine (1952).

Umrj je v čudnih okoliščinah 4. septembra 1951. leta, na svoji farmi v Milfordu v državi New Jersey, ZDA. Našli so ga ustreljenega. Lojze Adamič bo ostal v spominu bodočim generacijam našega ljudstva kot človek, ki je težil za objektivno resnico. Ni se oziral zaradi tega na negotovanje bližnje in daljne okolice. Bil je to pošten sin slovenskega ljudstva in zaradi teh vrtil mu pripada slava.

Avguštin Knafelj

Novice iz vrtca

Vzgojnovarstvena organizacija vse leto pripravlja in izvaja pester in bogate vzgojne dejavnosti za predšolske otroke. Posebej pa te dejavnosti in aktivnosti zaživijo vsako leto v TEDNU OTROKA. V letošnjem TEDNU OTROKA — praznovanju najmlajših, pa je bilo v naši VVO namenjeno več aktivnosti, ki so se izvršile od 3. do 10. oktobra in sicer za otroke, ki so vključeni v našo ustanovo, pa tudi za tiste, ki jim vrtec ni vsakdanji dom.

Poleg športnih aktivnosti, so otroci obiskovali ure pravljic, risali so in ustvarjali, si ogledali risanke in se življali v najrazličnejše otroške igre. Z veseljem ugotavljamo, da je bil obisk staršev z otroki velik, ne samo v Grosuplju, pač pa tudi v naših enotah: Šmarju, Stični in Vinji gori. Nekoliko manj je bilo obiska v Šentvidu pri Stični. Pri tem velja pohvaliti vse tiste starše, ki so si vzeli čas in skupaj s svojim otrokom preživeli z nami prijetne ure. Kaj vse to pomeni otrokom, ni potrebno posebej utemeljevati.

Vendar menimo, da skrb za otroka, njegov razvoj in srečno otroštvo ni le v tednu otroka temveč vse leto. Prav zato, VABIMO vse predšolske otroke in starše NA JESENSKI ŽIV-ZAV, ki bo 24. 10. 1985 ob 16. uri na igrišču novega vrtca v Grosuplju. PRIDITE, PRIČAKUJEMO VAS IN VAŠE MALČKE! VVO GROSUPLJE

Slabše varnostne razmere

Stanje varnostnih razmer v prvih šestih mesecih tekočega leta je kazalo, da se je stanje izboljšalo, v primerjavi z letom prej, čeprav se je situacija v tretjem trimesečju bistveno poslabšala.

Tako je bilo v devetih mesecih tega leta storjenih 321 kaznivih dejanj (292) ali 9,9% več kot lani. (Podatki v oklepajih so za leto 1984).

Največ je bilo tatvin, in to 130 (89) (v porastu za 46%), sledijo velike tatvine 59 (65) ali padec za 9%, goljufije 22 (35) s padcem za 37,2%, nasilniško obnašanje 24 (14) z občutnim porastom na 71,4%, poškodovanje tuje lastnine 15 (19) ali padec za 21,1%, ponarejanje listin 8 (2) ali porast za 300% itd.

Prometnih nezgod je bilo 45 (s sedmimi smrtnimi primeri), ljudje so bili hudo telesno poškodovani v 14 primerih in lažje v 26 primerih. To je v odstotkih več kot desetkrat večje kot leto prej. Naj omenimo še to, da so delavci milice obravnavali še 83 prometnih nezgod, za nekatere prekrške so podali predloge sodniku za prekrške, ker ni bilo telesnih poškodb ali materialne škode čez 20.000 din.

Na področju javnega reda in miru ni večjih odstopanj, vendar je bilo sodniku za prekrške podanih 213 (202) predlogov ali za 5,5% več kot leto prej, kršitev je bilo 292 (265) ali za 11% več. Na prvem mestu je prepiranje in krkanje s 199 (167) kršitvami in s porastom za 19%, sledi pretepanje 33 (36) ali padec za 8,4%, ostale kršitve nimajo večjih odstopanj.

N. M.

Ob mesecu varstva pred požarom

V delovnem, bivalnem in naravnem okolju požari še vedno v velikem številu uničujejo družbeno in zasebno premoženje, terjajo življenja ter povzročajo opekline in ranjenice, večji požari pa ogrožajo socialno varnost ljudi in pomenijo resno oviro stabilizacijskim prizadevanjem naše družbe. Neodgovorno in malomarno ravnanje posameznikov, ki je vzrok večine nastalih požarov, zahteva od vseh subjektov protipožarne zaščite, da svojo dejavnost usmerijo predvsem v spreminjanje odnosa delovnih ljudi in občanov do protipožarne preventive.

Aktivnosti oziroma napore za izboljšanje varstva pred požarom morajo potekati vse leto, saj se zavedamo, da spremembe zavesti ljudi, kolektivov oziroma celotne družbe ni mogoče doseči z eno samo manifestativno akcijo, niti z mesecem požarnega varstva, marveč s stalno večletno dejavnostjo, ki postopno vpliva na oblikovanje kolektivnih norm, vrednost, navad in na zavest, da je požarna varnost sestavina odgovornega delovanja in obnašanja slehernega delavca in občana.

Kljub temu pa mesec varstva pred požarom ni izgubil svojega dosedanjega pomena in vsebine, saj je to vrhunec celoletnih prizadevanj vseh dejavnikov na področju varstva pred požarom in celotne družbe za izboljšanje stanja na področju varstva pred požarom. Hkrati je oktober — mesec varstva pred požarom — čas, ko smo v vseh delovnih in drugih okoljih dolžni analizirati stanje požarnega varstva, naše dosedanje delo in napore ter na osnovi ugotovitev sprejeti ukrepe za odpravo slabosti in programe za nadaljnje delo.

Občinski inšpektorat

70 let Janeza Lesjaka

V oktobru je praznoval 70-letnico tovariš Janez Lesjak, viden družbenopolitični delavec v naši občini.

Leta 1942 se je aktivno vključil v narodnoosvobodilno borbo in bil že leta 1943 sprejet v ZK. Bil je član okrajnega odbora OF Stična, okrožnega izvršnega narodnoosvobodilnega odbora Novo mesto.

S svojo delavnostjo, predanostjo, razgledanostjo in veliko mero humanizma se je uveljavil v vseh okoljih, kjer je opravljal vrsto pomembnih zadolženj — v občini, regiji in republik. Bil je med drugim podpredsednik okrajne Ljubljana — okolica, direktor tovarne Motvoz in platno, funkcionar v ljubljanski in republiški turistični zvezi ter predsednik SO Grosuplje.

Njegova aktivnost tudi ob upokojitvi ni prenehala, ostale so mu številne dolžnosti. Ob tem pa vedno najde čas, da svetuje in pomaga vsakomur, ki potrebuje pri svojem delu pomoč.

Ob življenjskem jubileju mu želimo veliko zdravlja in dobrega počutja ter pri nadaljnjem delu še veliko uspehov.

V MESECU POŽARNE VARNOSTI

30 let OBGZ Grosuplje

V soboto, 19. 10. 1985, je Občinska gasilska zveza Grosuplje svečano in delovno proslavila 30 letnico obstoja in delovanja. Ob tej priliki so operativne enote OBGZ Kočevje, OBGZ Ribnica in OBGZ Grosuplje izvedle veliko operativno vajo reševanja in gašenja v centru Grosuplja na Adamičevi cesti in Kolodvorski cesti.

Vaja se je pričela 19. 10. 1985 ob 15. uri popoldne.

Po končani vaji so v veliki paradi gasilskih enot, praporov, opreme in gasilskih avtomobilov, ki je prikazala moč in opremljenost gasilskih operativnih enot na območju Občinske gasilske zveze Grosuplje. Parada je bila formirana pred Železniško postajo Grosuplje, ter krenila po Kolodvorski ulici, Adamičevi ulici in Partizanski cesti do Občinskega gasilskega centra Grosuplje, kjer je bilo krajše zborovanje.

Ob 19-uri je bila slavnostna seja upravnega odbora OBGZ Grosuplje v sejni dvorani Gasilskega centra Grosuplje.

Tako so se gasilci občine Grosuplje vključili v program aktivnosti meseca požarne varnosti v oktobru 1985, kakor tudi v sklop praznovanja občinskega praznika občine Grosuplje, ki bo 29. oktobra 1985.

Franc Javornik

Prijave za tekmovanje ob dnevu JLA — 22. decembru

V. P. 3484 Grosuplje bo tudi v letošnjem letu organizirala tradicionalno tekmovanje. Zato vabijo vse zainteresirane ekipe in posameznike, da se prijavijo za sodelovanje v naslednjih športnih disciplinah:

- streljanje z zračno puško
- mali nogomet
- šah
- namizni tenis
- balinanje

Prijave pošljite na naslov V. P. 3484 Grosuplje.

Organizator bo pravočasno obvestil vse prijavljene o razporedu tekmovanj in pravilih.